

بنام خداوند بخشنده مهربان

قاچاق در حوزه تجهیزات و ملزومات پزشکی

محمد رضا عصارى

فهرست مطالب :

- مقدمه: توضیح در خصوص جایگاه مسئولین فنی
- تعریف جرم و تخلف
- تعریف جرم قاچاق
- اهمیت قاچاق در حوزه تجهیزات و ملزومات پزشکی
- اقدامات انجام شده توسط اداره کل تجهیزات پزشکی در حوزه نظارت ها
- مروری بر مواد مهم قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز در حوزه تجهیزات و ملزومات پزشکی

مقدمه

جهل به قانون رافع مسئولیت نیست:

یکی از اصول مسلم حقوقی در نظام قضایی ما این بوده که «جهل به قانون رافع مسئولیت نیست» البته جهل به

قانون را «جهل به حکم» نیز می گویند. مضمون این قاعده، این است که چنین فرض می شود **تمام افراد**

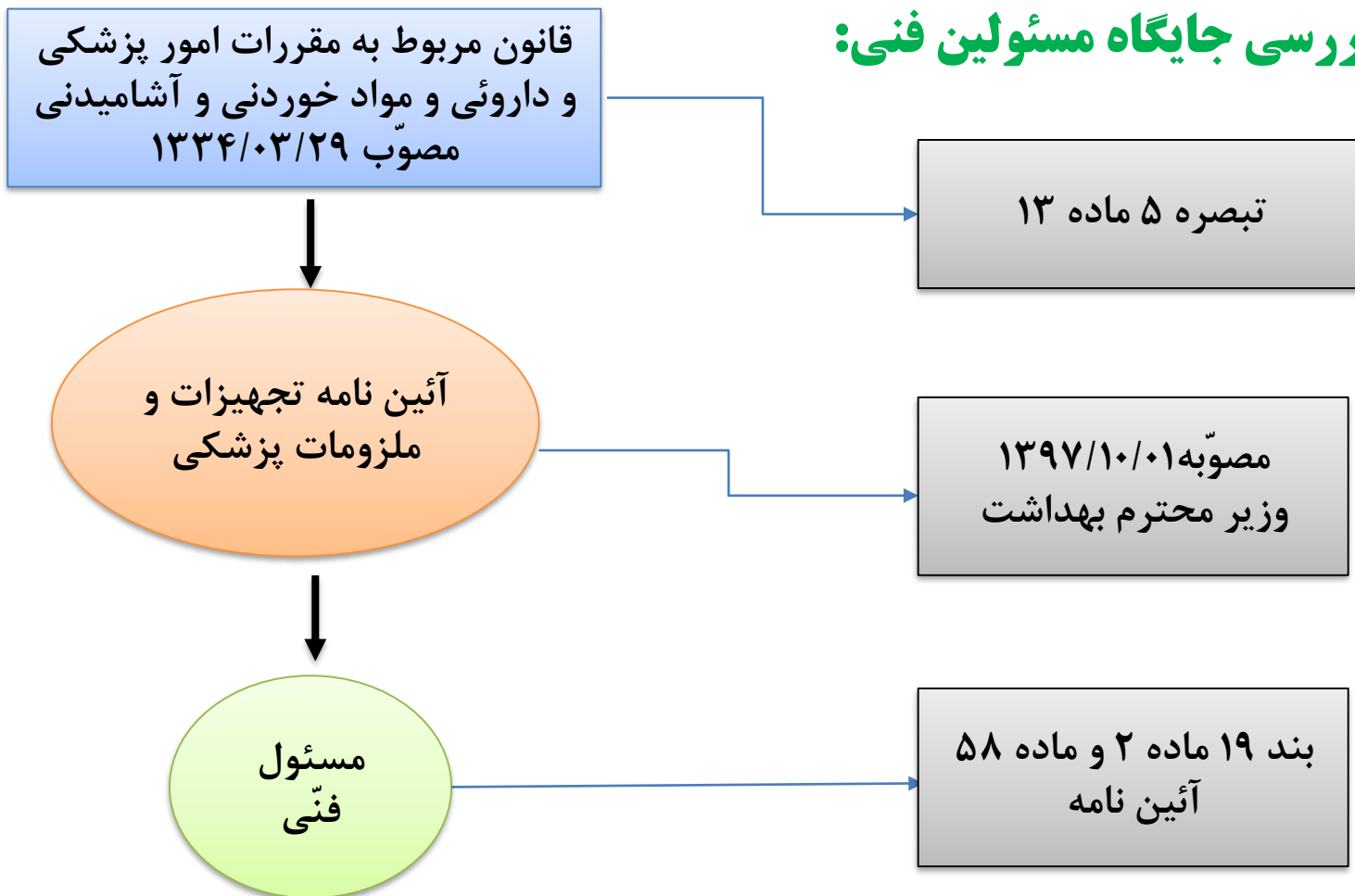
جامعه، از همه احکام و قوانین، آگاهی دارند.

*مسئولین فنی شرکتها که در واحدهای تولیدی، وارداتی، توزیعی و یا عرضه کننده تجهیزات و ملزومات

پزشکی موسسات و صاحبان حرف پزشکی اشتغال دارند، بمنظور اجرای مطلوب قوانین و مقررات، وظیفه

نظارت علمی و فنی را در واحدهای مربوطه برعهده دارند.

بررسی جایگاه مسئولین فنی:

تعریف جرم:

ماده ۲ قانون مجازات اسلامی:

هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است جرم محسوب می شود.

فعل: شخص، عملی را انجام می دهد که قانونگذار آنرا منع نموده است.

ترک فعل: شخص، عملی را که موظف به انجام آن بوده است، انجام نمی دهد.

تخلف:

ظهور خلاف آنچه که شرط شده است یا آنچه که توصیف شده است و در برخی مواقع هم جرم است و هم تخلف، مثل اختلاس و در برخی مواقع فقط تخلف محض است مثل (غیبت غیر موجه) و نمی توان برای آن عنوان مجرمانه ای یافت.

در جرم یک **قانون کیفری** زیر پا گذاشته می شود لیکن در تخلف، فرد متخلف **نظامات شغلی** یا **حرفه ای** یا **صنفی** را نقض می نماید.

تعریف جرم قاچاق :

بند الف ماده ۱ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز:

قاچاق کالا و ارز: هر فعل یا ترک فعلی است که موجب نقض تشریفات قانونی مربوط به ورود و خروج کالا و ارز گردد و براساس این قانون و یا سایر قوانین، قاچاق محسوب و برای آن مجازات تعیین شده باشد، در مبادی ورودی یا هر نقطه از کشور حتی محل عرضه آن در بازار داخلی کشف شود.

نکته بسیار مهم: تبصره ۱ از بند الف ماده ۲۷ قانون مزبور مکمل این تعریف می باشد و در خصوص تجهیزات

پزشکی، ساخت و حمل و نگهداری و عرضه یا فروش اینگونه تجهیزات را نیز (قاچاق) قلمداد نموده است.

دلایل اهمیت نظارت و برخورد با قاچاق تجهیزات و ملزومات پزشکی

- ✓ تجهیزات و ملزومات پزشکی از اقلام کالاهای سلامت محور هستند (تهدید سلامت جامعه)
- ✓ ارزش سرمایه ای بالایی دارند و سرمایه در گردش در این حوزه بسیار بالاست.
- ✓ عدم امکان پیگیری مشکلات خدمات پس از فروش از کمپانی سازنده (تأمین قطعات و)
- ✓ عدم امکان پیگیری مشکلات کیفی وسیله از کمپانی سازنده.
- ✓ سایر پیامدهای ناشی از قاچاق نظیر صدمه به تولید، کاهش اشتغال و

اقدامات انجام شده توسط اداره کل تجهیزات پزشکی در خصوص

پیشگیری و مبارزه با قاچاق تجهیزات و ملزومات پزشکی

- ✓ ثبت وسایل پزشکی و اختصاص کد *IRC* و ایجاد سامانه های استعلام اصالت و کیفیت (*TTAC*)
- ✓ تعریف و ساماندهی شبکه توزیع قانونی از طریق ثبت و شناسنامه دار کردن شرکتهای تولیدکننده / واردکننده / توزیع کننده و واحدهای صنفی
- ✓ ایجاد فهرست خرید ملزومات پزشکی با تعیین سقف قیمت.
- ✓ تدوین دستورالعمل نظارت و ارزیابی از سطوح مختلف توزیع و عرضه و ابلاغ به کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و ایجاد شبکه نظارتی در سراسر کشور

✓ نمونه برداری از سطح توزیع و عرضه (طرح **post market surveillance**—نظارت

بر بازار)*مربوط به مبحث ایمنی و عملکرد تجهیزات پزشکی می باشد.

✓ همکاری با سازمان تعزیرات حکومتی، مراجع قضایی، نیروی انتظامی و سایر دستگاههای ذی ربط و

برگزاری گشت های مشترک

✓ همکاری با اتحادیه های مربوطه در سطح کشور و انجام بازرسی مشترک از واحدهای صنفی

✓ پیگیری الصاق برچسب اصالت بر روی وسایل پزشکی

✓ پیگیری آموزش برای واحدهای صنفی از طریق اتحادیه های مربوطه

کد IRC (Iran Registration Code): کد شناسایی کالا می باشد. به عبارت دیگر شماره

منحصر به فردی است که اداره کل تجهیزات پزشکی وزارت بهداشت جمهوری اسلامی ایران به تجهیزات و ملزومات پزشکی اعطا می کند. اشخاص برای تولید و یا واردات به این کد نیاز دارند.

(ایجاد کد توسط مرکز ملی شماره گذاری کالا و خدمات ایران صورت می پذیرد.)

برچسب اصالت:

قسمتی مشخص بر روی بسته بندی هر واحد فرآورده است که شناسه تجاری فرآورده، شناسه ردیابی و رهگیری، شماره سری ساخت، تاریخ انقضاء و شناسه اصالت بر اساس استاندارد تعریف شده، توسط شرکتهای وارد کننده بر روی آن درج یا الصاق می گردد.

هدف از الصاق برچسب اصالت کنترل و نظارت سازمان های ذیربط از محل تولید، حمل و نقل تا عرضه کالا و اطمینان از اصالت و سلامت کالا می باشد.

*مبنای الزام به الصاق برچسب اصالت، ماده ۱۳- ماده ۱۳ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و ۲- مواد ۴ و ۶ شیوه نامه مبارزه با قاچاق تجهیزات و ملزومات پزشکی می باشد. و بند پ ماده ۷ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه

کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰

GS1: یک سازمان بین‌المللی پیشگام در زمینه طراحی، توسعه و اجرای استانداردهای شناسایی کالا، ضبط خودکار داده‌ها و تبادل الکترونیکی آنها در سطح جهانی است.

مرکز ملی شماره گذاری کالا و خدمات ایران: نماینده GS1 در ایران می باشد.

سامانه ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت (TTAC): مجموعه از بانکهای اطلاعاتی، نرم افزارهای مختلف، سرویس های اطلاعاتی، روالها، پروتکلها و استانداردهای فنی است که حسب نظر سازمان غذا و دارو ایجاد شده و وظایف مختلف مرتبط با طرح همانند ایجاد شناسنامه الکترونیک اختصاصی فرآورده ها، تکمیل آنها، امکان ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت، بازرسیها، برنامه ریزیها و بسیاری از موارد دیگر را برعهده دارد. این سامانه به سامانه گمرک متصل می باشد.

****شرکتها موظف هستند اطلاعات مربوط به برچسب اصالت کالاها را برای سامانه TTAC ارسال نمایند.**

برچسب اصالت کالا حاوی اطلاعات ذیل می باشد:

- ۱- شناسه تجاری فرآورده **GTIN**: شماره جهانی اقلام تجاری است که بر مبنای استانداردهای سازمان GS1 صادر شده است و دارای طول ثابت ۱۴ رقم می باشد. (Global Trade Item Number)
- ۲- شناسه ردیابی، رهگیری **UID**: شناسه اختصاصی و منحصر به فرد و غیر تکراری برای هر واحد کالا است که دارای طول ثابت ۲۰ رقم می باشد و شرکت صاحب پروانه طبق استانداردهای مربوطه آن را تولید می کند.
- ۳- شماره سری ساخت **LOT / Batch Number**: شماره منحصر به فردی است که هر شرکت تولید کننده در موقع ساخت فرآورده به هر سری ساخت اختصاص داده و بیانگر یکنواختی اجزاء و شرایط ساخت جهت بخشی از تولید بوده و جهت کنترل های کیفی، سلامتی و غیره مورد استفاده قرار می گیرد.
- ۴- تاریخ انقضا **EXP Date**: تاریخ انقضای میلادی فرآورده می باشد.
- ۵- شناسه اصالت: شناسه ای است اختصاصی و منحصر به فرد است که بر اساس استانداردهای اعلامی جهت ایجاد امکان کنترل اصالت توسط مصرف کننده نهایی بر روی هر واحد فرآورده الصاق می شود. این شناسه با لایه ای پوشانده شده و پس از برداشتن این لایه توسط مصرف کننده آشکار خواهد شد.

Islamic Republic of Iran
 Ministry of Health and Medical Education
 Food & Drug Administration

جمهوری اسلامی ایران
 وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 سازمان غذا و دارو

نام کاربری:
 کلمه عبور:
 ورود به سیستم

آمارنامه ثبت افشاس مخفی و مخوف سامانه پشتیبان استعلام کد رهگیری راهنما و مستندات

سامانه مجوز مصرف مجوز کرفیصن گمرک گواهی حال IRC

در راستای تحقق پیام مقام معظم رهبری عزم ملی و مدیریت جهادی در اقتصاد و فرهنگ و سیاست های کلان نظام سلامت سامانه ملی مدیریت و نظارت بر محصولات سلامت محور تهیه و آماده بهره برداری می باشد اهداف طرح

نظارت بر زنجیره تامین، توزیع، عرضه محصولات سلامت محور (دارو و فرآورده های طبیعی گیاهی و سنتی، غذا، آرایشی و بهداشتی و تجهیزات و ملزومات پزشکی) در سطح کشور ●● ایجاد نظام رهگیری و ردیابی محصولات سلامت محور در طول زنجیره ●● ایجاد نظام پایش و کنترل کیفی و کمی محصولات سلامت محور براساس آمایش سرزمین در کلیه سطوح ●● ایجاد سیستم واکنش سریع و فراخوان محصولات نامنطبق در سراسر کشور در کلیه سطوح

پیشنهاد می گردد برای استفاده بهتر از امکانات این سامانه از مرورگر Google Chrome و یا Firefox استفاده کنید

شماره تماس پشتیبانی فنی سامانه: ۷۲۱۲۷۲۲۸
[حریح خصوصی \(نرم افزار مردمی\)](#)

تمامی حقوق مادی و معنوی این سایت متعلق به سازمان غذا و دارو است. © 1394
 نسجه:

کد اصالت

شناسه رهگیری-UID

GTN 62612281234560
UID 12345678901234567890
LOT 95ABC5645
EXP 2014/07/09

Web : www.ttac.ir
Tel : 021-6185
SMS : 20008822

GTN 62612281234560
UID 12345678901234567890
LOT 95ABC5645
EXP 2014/07/09

Web : www.ttac.ir
Tel : 021-6185
SMS : 20008822

ابتدا لایه رویی برجسته را بخرائید سپس کد اصالت درج شده در زیر آن را به همان ترتیب وارد کرده و کلید ارسال را بزنید.

کد 20رقمی مقابل واژه UID را وارد نمایید و کلید ارسال را بزنید.

GTN 62612281234560
UID 12345678901234567890
LOT 95ABC5645
EXP 2014/07/09

اول دهه
سوم ماه

Web : www.ttac.ir
Tel : 021-6185
SMS : 20008822

GTN 62612281234560
UID
LOT 95ABC5645
EXP 2014/07/09

Web : www.ttac.ir
Tel : 021-6185
SMS : 20008822

مدید

مستشو

مدید

مستشو

قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز

مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۱۸

و اصلاحیه

مصوب ۱۳۹۴/۷/۲۲

فصل اول : تعاریف، مصادیق و تشکیلات

ماده ۱ :

✓ **(الف) تعریف قاچاق کالا و ارز :** هر فعل یا ترک فعلی است که موجب نقض تشریفات قانونی مربوط به ورود و خروج کالا و ارز گردد و براساس این قانون و یا سایر قوانین، قاچاق محسوب و برای آن مجازات تعیین شده باشد، در مبادی ورودی یا هر نقطه از کشور حتی محل عرضه آن در بازار داخلی کشف شود.

✓ **(ت) تشریفات قانونی :** اقداماتی از قبیل تشریفات گمرکی و بانکی، اخذ مجوزهای لازم و ارائه به مراجع ذیربط است که اشخاص موظفند طبق قوانین و مقررات به منظور وارد یا خارج کردن کالا یا ارز، انجام دهند.

ماده ۱:

✓ **(ب) کالا:** هر شیء که در عرف، ارزش اقتصادی دارد.

✓ **(ث) کالای ممنوع:** کالایی که صدور یا ورود آن به موجب قانون ممنوع است.

✓ **(ج) کالای مجاز مشروط:** کالایی که صدور یا ورود آن علاوه بر انجام تشریفات گمرکی حسب قانون نیازمند به کسب مجوز قبلی از یک یا چند مرجع ذیربط قانونی است.

✓ **(چ) کالای مجاز:** کالایی است که صدور یا ورود آن با رعایت تشریفات گمرکی و بانکی، نیاز به کسب مجوز ندارد.

ماده ۱:

✓ **(ح) ارزش کالای قاچاق ورودی:** عبارت است از ارزش سیف کالا (مجموع قیمت خرید کالا در مبدأ و هزینه بیمه و حمل و نقل) به اضافه حقوق ورودی زمان کشف و سایر هزینه‌هایی که به آن کالا تا محل کشف تعلق می‌گیرد که براساس بالاترین نرخ ارز اعلامی توسط بانک مرکزی در زمان کشف محاسبه می‌شود.

✓ **(خ) ارزش کالای قاچاق خروجی:** عبارت است از قیمت آزاد کالا در نزدیک‌ترین بازار داخلی عمده‌فروشی محل کشف (بسته به اینکه از کدام شهر مرزی کالاها قاچاق شده باشند)، به اضافه هزینه حمل و نقل و هزینه‌هایی مانند عوارض ویژه صادراتی و کلیه یارانه‌هایی که به آن کالا تعلق می‌گیرد.

ماده ۱:

- ✓ **(د) بهای ارز:** بالاترین نرخ اعلامی ارز که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمان کشف اعلام می گردد.
- ✓ **(ز) اسناد خلاف واقع:** اسنادی است که در آن خصوصیات کالای ذکر شده از حیث نوع، جنس، تعداد و وزن با کالای اظهار یا کشف شده تطبیق ننماید و یا جعلی باشد.
- ✓ **(ط) ستاد:** ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز

ماده ۱:

✓ **(ذ) شناسه کالا:** شناسه‌ای چند رقمی که مبتنی بر یک نظام جامع طبقه‌بندی

کالاست و مشخصات ماهوی هر قلم کالا احصاء و در یک سامانه ثبت می‌شود و به صورت رمزینه (بارکد) و یا نظایر آن بر روی کالا نصب یا درج می‌گردد. (GTIN)

✓ **(ر) شناسه رهگیری:** شناسه‌ای چند رقمی مبتنی بر شناسه کالاست و به منظور

منحصر به فرد نمودن هر واحد کالا به کلیه کالاهای دارای بسته‌بندی با ابعاد مشخص اختصاص می‌یابد. ماهیت، مالکیت و موقعیت کالا در هر نقطه از زنجیره تأمین مبتنی بر این شناسه قابل استعلام و رهگیری است و در قالب یک رمزینه بر

روی کالاهای مزبور نصب یا درج می‌شود. (UID)

ماده ۱:

✓ **(س) قاچاق سازمان یافته:** جرمی است که با برنامه‌ریزی و هدایت گروهی و تقسیم کار توسط یک گروه نسبتاً منسجم متشکل از سه نفر یا بیشتر که برای ارتکاب جرم قاچاق، تشکیل یا پس از تشکیل، هدف آن برای ارتکاب جرم قاچاق منحرف شده است صورت می‌گیرد.

✓ **(ش) قاچاقی حرفه‌ای:** شخصی است که بیش از سه بار مرتکب تکرار و یا تعدد جرم قاچاق شود. (سوء سابقه افراد در سیستم یکپارچه قضایی کشور ثبت می‌گردد).

ماده ۲:

علاوه بر مصادیقی که در قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ ذکر شده است، موارد زیر نیز قاجاق محسوب می‌شود:

پ - اظهار کالا به گمرک با ارائه اسناد و یا مجوزهای جعلی

ث - ورود کالای موضوع بند(ر) ماده(۱۲۲) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲

بند (ر) ماده ۱۲۲ قانون امور گمرکی :

کالاهای دارای نشانی یا نام یا علامت یا مشخصات دیگری بر روی خود کالا یا روی لفاف آنها به منظور فراهم کردن موجبات اغفال خریدار و مصرف کننده نسبت به سازنده یا محل ساخت یا خواص یا مشخصات اصلی آن کالا.

- ذ- عرضه کالاهای وارداتی فاقد شناسه کالا و شناسه رهگیری در سطح خردهفروشی با رعایت ماده (۱۰) این قانون (برچسب اصالت)
- ر- هرگونه اقدام به خارج کردن کالا از کشور برخلاف تشریفات قانونی به شرط احراز در مراجع ذیصلاح با استناد به قرائن و امارات موجود
- ز- سایر مصادیق قاچاق به موجب قوانین دیگر

ماده ۱۰:

دستگاههای عضو ستاد علاوه بر وظایف ذاتی محوله، موظفند حسب مورد با هماهنگی ستاد در امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز، اقدامات زیر را به عمل آورند:

الف-

ب -

ت- نظارت بر مدیریت یکپارچه واحدهای صنفی و نظام توزیع کالا به منظور حسن

اجرای مقررات صنفی در مبارزه با قاچاق

ث- ایجاد واحد جمع آوری گزارشهای مردمی در دستگاههای کاشف

.....

فصل دوم : پیشگیری از قاچاق

ماده ۱۳ : برچسب اصالت

به منظور شناسایی و رهگیری کالاهای خارجی که با انجام تشریفات قانونی وارد کشور میشود و تشخیص آنها از کالاهای قاچاق یا فاقد مجوزهای لازم از قبیل کالای جعلی، تقلبی، غیربهداشتی و غیراستاندارد؛ ترخیص کالای تجاری منوط به ارائه گواهی‌های دریافت شناسه کالا، شناسه رهگیری، ثبت گواهی‌ها و شماره شناسه‌های فوق توسط گمرک است. در هر حال توزیع و فروش کالاهای وارداتی در سطح بازار خرده فروشی منوط به نصب این دو شناسه است و در غیر اینصورت کالاهای مذکور قاچاق محسوب میشوند.

فصل سوم : قاچاق کالاهای مجاز، مجاز مشروط ، یارانه ای و ارز

ماده ۱۸ :

هر شخص که مرتکب قاچاق کالا و ارز و حمل و یا نگهداری آن شود، علاوه بر ضبط کالا یا

ارز، به جریمه های نقدی زیر محکوم میشود:

الف- کالای مجاز: جریمه نقدی یک تا دو برابر ارزش کالا

ب - کالای مجاز مشروط: جریمه نقدی معادل یک تا سه برابر ارزش کالا

پ - کالای یارانه ای: جریمه نقدی معادل دو تا چهار برابر ارزش کالا

ت - ارز: جریمه نقدی ارز ورودی، یک تا دو برابر بهای ریالی آن و جریمه نقدی ارز خروجی،

دو تا چهار برابر بهای ریالی آن، جریمه نقدی خرید، فروش یا حواله ارز، دو برابر بهای ریالی آن.

ماده ۱۸ مکرر (ماده ۵ از اصلاحیه قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز ۱۳۹۴):

نگهداری، عرضه یا فروش کالا و ارز قاچاق موضوع ماده (۱۸) این قانون حسب مورد توسط واحدهای صنفی یا صرافی‌ها تخلف محسوب و مرتکب علاوه بر ضبط کالا و ارز به ترتیب زیر جریمه می‌شود:

الف - مرتبه اول: جریمه نقدی معادل دو برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق
ب - مرتبه دوم: جریمه نقدی معادل چهار برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق
ج - مرتبه سوم: جریمه نقدی معادل شش برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق
و نصب پارچه یا تابلو بر سردر محل کسب به عنوان متخلف صنفی و تعطیل محل کسب به

مدت شش ماه

ماده ۲۲ (فصل چهارم: قاچاق کالای ممنوع):

هر کس مرتکب قاچاق کالای ممنوع گردد یا کالای ممنوع قاچاق را نگهداری یا حمل نماید یا بفروشد، علاوه بر ضبط کالا به شرح زیر و مواد (۲۳) و (۲۴) مجازات می‌شود:
الف - در صورتی که ارزش کالا تا ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد، به جزای نقدی معادل دو تا سه برابر ارزش کالای ممنوع قاچاق

ب - در صورتی که ارزش کالا از ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) تا یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد به جزای نقدی معادل سه تا پنج برابر ارزش کالای ممنوع قاچاق

پ - در صورتی که ارزش کالا از یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) تا یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد به بیش از شش ماه تا دو سال حبس و به جزای نقدی معادل پنج تا هفت برابر ارزش کالای ممنوع قاچاق

ت - در صورتی که ارزش کالا بیش از یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد به دو سال تا پنج سال حبس و به جزای نقدی معادل هفت تا ده برابر ارزش کالای ممنوع قاچاق

ماده ۲۷:

هر شخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به واردات و صادرات دارو، مکملها، ملزومات و تجهیزات پزشکی، مواد و فرآورده‌های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی بدون انجام تشریفات قانونی نماید، به مجازات کالاهای قاچاق به شرح زیر محکوم می‌شود. این مجازات مانع از پرداخت دیه و خسارت‌های وارده نیست:

الف- قاچاق مواد و فرآورده‌های دارویی، فرآورده‌های زیستی (بیولوژیک)، مکملها، ملزومات و تجهیزات پزشکی، مشمول مجازات قاچاق کالاهای ممنوع موضوع ماده (۲۲) این قانون می‌باشد.

ماده ۸ اصلاحیه قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مورخ مهرماه ۱۳۹۴ (ماده ۱۸ مکرر)

تبصره ۱ ماده ۲۷:

ساخت، حمل، نگهداری، عرضه یا فروش محصولات فوق نیز مشمول مجازات‌ها و احکام مقرر در این ماده می‌باشد.

نکته: تبصره ۱ ماده ۲۷ قانون قاچاق در واقع مکمل تبصره ۲ ماده ۱۴ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی می‌باشد. تبصره ۲ مزبور مقرر می‌دارد: (ساخت و یا ورود هر نوع مواد و ملزومات مصرفی و تجهیزات پزشکی و دندانپزشکی و یا مواد اولیه و بسته بندی آنها که لیست آن از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام می‌گردد باید با اجازه قبلی و موافقت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی انجام گیرد، ترخیص اقلام مذکور از گمرک نیز باید با کسب اجازه از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.

فصل ششم: جرائم مرتبط

ماده ۳۳:

هرکس در اسناد مثبته گمرکی اعم از کتبی یا رقومی (دیجیتالی)، مهر و موم یا پلمب گمرکی و سایر اسناد از قبیل اسناد سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی، مؤسسه ملی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ثبت سفارش و سایر مجوزهای مورد نیاز صادرات و واردات، شناسه کالا و رهگیری، مرتکب جعل گردد و یا با علم به جعلی بودن، آنها را مورد استفاده قرار دهد، حسب مورد علاوه بر مجازات حبس مذکور در قانون مجازات اسلامی به جزای نقدی معادل **دو تا پنج برابر** ارزش کالای موضوع اسناد مجعول محکوم می شود.

تبصره ماده ۳۳ :

خرید و فروش اسناد اصیل گمرکی که قبلاً در ترخیص کالا استفاده شده است و همچنین استفاده مکرر از آن اسناد، **جرم** محسوب و مرتکب به مجازات فوق (معادل دو تا پنج برابر ارزش کالای موضوع اسناد مجعول) محکوم می شود.

ماده ۳۴ :

در صورتی که شخص حامل یا مالک کالا و یا ارز قاچاق، در مواجهه با مأموران کاشف به هر نحوی مقابله یا مقاومت نماید، اگر عمل مذکور از مصادیق دست بردن به سلاح و سلب امنیت مردم **نباشد** علاوه بر مجازات های مقرر برای ارتکاب قاچاق، به شش ماه تا دو سال حبس و تا هفتاد و چهار ضربه شلاق محکوم می شود.

نکته: برای دست بردن به سلاح و سلب امنیت مردم، در قانون مجازات اسلامی مجازات جداگانه وضع شده است.

ماده ۳۶: دستگاههای کاشف در امر قاچاق

دستگاههای زیر در حدود وظایف محوله قانونی، کاشف در امر قاچاق محسوب می شوند:

الف- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ب- وزارت جهاد کشاورزی

پ - گمرک جمهوری اسلامی ایران در محدوده اماکن گمرکی

ت- سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان

ث- سازمان حفاظت محیط زیست

ج- سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

چ- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ح- شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران

خ- شرکت سهامی شیلات ایران

د- شرکت دخانیات ایران

تبصره- ضابطین نیز در حدود وظایف محوله قانونی خود کاشف محسوب می شوند.

دستگاه کاشف:

بند ص ماده ۱ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مقرر می دارد: **دستگاه کاشف** دستگاه اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری است که بموجب این قانون و سایر قوانین و مقررات، وظیفه مبارزه با قاچاق کالا و ارز و کشف آن را برعهده دارد.

دستگاه اجرایی:

ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری مقرر می دارد: (کلیه وزارتخانه ها، موسسات دولتی، موسسات یا نهادهای عمومی غیر دولتی، شرکتهای دولتی و کلیه دستگاههایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران و... **دستگاه اجرایی** نامیده می شوند).

در خصوص کالاهای
قاچاق مجاز مشروط

ماده ۴۱:

به استثنای موارد منطبق با ماده (۲۱) این قانون، هنگام کشف قاچاق، ضابطین مکلفند اموال مکشوفه و وسایل حمل کالا و یا ارز قاچاق یا محل نگهداری و اختفای آن را مطابق این قانون حسب مورد **توقیف** و **پلمب** کنند و صورتجلسه کشف را با ذکر دقیق مشخصات کالا و یا ارز قاچاق، مالک و حاملان آنها تنظیم نمایند و به امضای متهم یا متهمان برسانند و در صورت استنکاف، مراتب را در صورتجلسه کشف قید کنند. ضابطین مکلفند بلافاصله و در صورت عدم دسترسی ظرف بیست و چهار ساعت از زمان دستگیری، ضمن تحت نظر قراردادن متهم، پرونده تنظیمی را نزد مرجع صالح ارسال نمایند.

فصل هشتم: مراجع صالح رسیدگی به جرم قاچاق

ماده ۴۴:

رسیدگی به **جرائم** قاچاق کالا و ارز سازمان یافته و حرفه‌ای، قاچاق کالاهای ممنوع و قاچاق کالا و ارز مستلزم حبس و یا انفصال از خدمات دولتی در صلاحیت **دادسرا** و **دادگاه انقلاب** است. سایر پرونده‌های قاچاق کالا و ارز، **تخلف** محسوب و رسیدگی به آن در صلاحیت **سازمان تعزیرات حکومتی** است.

ماده ۴۷:

شعبه رسیدگی کننده ضمن ارسال رونوشتی از مدارک پرونده به گمرک یا سایر سازمانهای مأمور وصول درآمدهای دولت حسب مورد، در مورد تعیین ارزش کالا و یا ارزش مکشوفه و بررسی اسناد ابرازی برای احراز جرم قاچاق استعلام مینماید. همچنین وقت رسیدگی به سازمانهای مذکور و متهم ابلاغ می گردد. سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت موظف است ظرف ده روز از تاریخ دریافت استعلام، پاسخ آن را ارسال و نماینده حقوقی خود را نیز برای حضور در جلسه رسیدگی معرفی نماید. در هر صورت، تشکیل جلسه رسیدگی منوط به حضور نماینده مذکور نیست.

ماده ۴۸:

در پرونده‌های قاچاق کالای ممنوع، سازمان یافته، حرفه‌ای و یا پرونده‌هایی که ارزش کالای قاچاق مکشوفه بیش از یکصد میلیون (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال است، مرجع رسیدگی مکلف است نسبت به صدور دستور شناسایی و توقیف اموال متعلق به متهم در حدود جزای نقدی احتمالی از طرق مقتضی، از جمله استعلام از ادارات ثبت اسناد و املاک، مخابرات، بانکها و سازمان بورس و اوراق بهادار، اقدام نماید. مراجع طرف استعلام نیز موظفند ظرف پنج روز پاسخ لازم را به مرجع رسیدگی اعلام کنند.

ماده ۵۰:

آراء شعب بدوی تعزیرات در مورد قاچاق کالا و ارز که ارزش آنها کمتر از بیست میلیون (۲۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال باشد، **قطعی** است. در سایر موارد آراء شعب ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ با درخواست محکوم^۲علیه **قابل تجدیدنظرخواهی** است.

ماده ۵۲:

متهمانی که به منظور رد اتهام قاچاق به اسناد مثبت گمرکی استناد میکنند، مکلفند ظرف ده روز از زمان طرح پرونده در مرجع رسیدگی کننده، اصل آن سند را ارائه نمایند. این مهلت با عذرموجه به تشخیص مرجع رسیدگی کننده حداکثر یک بار دیگر به مدت ده روز قابل تمدید است. به اسنادی که خارج از این مهلتها ارائه شود ترتیب اثری داده نمیشود.

فصل نهم: اموال ناشی از قاچاق

ماده ۵۳:

دستگاههای کاشف و ضابطین موظفند کالاهای قاچاق مکشوفه و کلیه اموال منقول و غیرمنقول و وسایل نقلیه اعم از زمینی، دریایی و هوایی را که در اجرای این قانون، توقیف می‌شوند، به‌استثنای کالای ممنوع و وسایل نقلیه موضوع ماده (۵۶) این قانون، همراه با رونوشت صورتجلسه کشف و توقیف و تشخیص اولیه ارزش کالا، بلافاصله پس از کشف، تحویل **سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی** نمایند. این سازمان اقدام به نگهداری کالا نموده و فروش کالای قاچاق منوط به صدور رأی قطعی است.

ماده ۷۲:

هرگاه اشخاصی که مرتکب جرائم موضوع این قانون شده‌اند، در مراحل تحقیقات مقدماتی، با اقرار خود موجبات کشف کالا و ارز و یا دستگیری سرشبهه‌های قاچاق و سایر متهمان را فراهم کنند، بنا به تشخیص مرجع رسیدگی، ضمن ضبط کالا و ارز قاچاق از کیفرهای موضوع این قانون **معاف** یا در مجازات آنان **تخفیف** متناسب داده میشود.